

Slutrapport

Ekonomiskt stöd till utvärdering av lokalt brottsförebyggande arbete

Det sker mycket brottsförebyggande arbete runtom i landet, både som projekt och i den löpande verksamheten. Några av dessa insatser har utvärderats med hjälp av ekonomiskt stöd från Brottsförebyggande rådet (Brå).

Brå publicerar ett urval av slutrapporterna på myndighetens webbplats för att sprida kunskap om goda exempel och hjälpa andra aktörer i deras brottsförebyggande arbete. Det här är en sådan rapport.

För sakuppgifter och slutsatser i dessa rapporter står respektive författare eller organisation.

Fler rapporter finns att ladda ner på www.bra.se/ekostod

Utvärderad med stöd från:

Processutvärdering av TREFAS – förstärkt samverkan

Pia Kvillemo, Håkan Wall, Kristin Feltmann, Nina-Katri Gustafsson, Tobias Elgán & Johanna Gripenberg

RAPPORT NR 79

STADs rapportserie, 2023
Rapport nummer 79
ISSN: 1654-7497
ISBN: 978-91-986696-2-6

Rapporten kan laddas ned från STADs hemsida: www.stad.org

FÖRORD

STAD (Stockholm förebygger alkohol- och drogproblem) startade 1995 som ett tioårigt projekt med uppdrag att identifiera, implementera och utvärdera lovande metoder för prevention inom alkohol- och narkotikaområdet. Projektet initierades efter en översyn av missbruksvården i Stockholms län, där dåvarande Landstinget och Stockholms kommun gemensamt beslutade att göra en mer långsiktig satsning på metodutveckling. Sedan 2010 är STAD en enhet inom Centrum för psykiatrforskning.

STAD:s arbete kännetecknas av ett tätt samspel mellan praktik och forskning där kunskaper från utvärderingar omsätts till praktik och de praktiska metoderna utsätts för kritisk och konstruktiv granskning. Kunskapen om vad som kännetecknar effektiv prevention har ökat under de senaste tio åren men det finns fortfarande ett stort behov av att utveckla och testa nya samhällsbaserade preventiva metoder.

På uppdrag av Polismyndigheten, Region Stockholm, Polisområde Nord, har STAD genomfört en utvärdering av satsningen Trefas som startade 2019 i Järva i Stockholm. I denna rapport presenteras resultatet från utvärderingen och STAD vill tacka alla vid Stockholms stad och socialtjänsten, Kriminalvården och Polisen som bidragit genom att tillhandahålla underlagsmaterial och medverka i intervjuer.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

FÖRORD	3
INNEHÅLLSFÖRTECKNING	4
SAMMANFATTNING	5
BAKGRUND	6
<i>Syfte och frågeställningar</i>	<i>8</i>
METOD	8
<i>Studiedesign</i>	<i>8</i>
<i>Dokumentation om Trefas-modellen</i>	<i>8</i>
<i>Frågeformulär till polis, socialtjänst och kriminalvård</i>	<i>8</i>
<i>Intervjuer</i>	<i>8</i>
RESULTAT	9
<i>Trefas-modellen</i>	<i>9</i>
<i>Trefas-individer och åtgärder för dem</i>	<i>16</i>
<i>Intervjuer om hinder och framgångsfaktorer</i>	<i>19</i>
SAMMANFATTANDE DISKUSSION	33
<i>Insatser inom Trefas</i>	<i>33</i>
<i>Antal individer och grund för inkludering och åtgärd</i>	<i>33</i>
<i>Syn på Trefas som metod för att minska skjutningar och dödligt våld</i>	<i>34</i>
<i>Hinder och framgångsfaktorer</i>	<i>34</i>
SLUTSATS OCH UTVECKLINGSMÖJLIGHETER	37
REFERENSER	38
Bilaga 1. Exempel på polisens aktiviteter gällande anonymiserade Trefas-individer (35 individer av totalt 151) och bedömning av vad dessa lett till samt aktuell hotbild och motivation 1 oktober 2019 – 11 juni 2023	39
Bilaga 2. Socialtjänstens avhoppbarverksamhet för Trefasindivider 1 oktober 2019 – 31 mars 2023	41
Bilaga 3. Insatser för Trefasindivider (klient 1-36) inom Frivården Stockholm stad 1 oktober 2019 – 31 december 2022	42

SAMMANFATTNING

Bakgrund: Under senare år har skjutvapenvåld kopplat till kriminella nätverk ökat i Sverige, vilket innebär personliga tragedier och ökad otrygghet i samhället. På flera håll i landet har olika insatser gjorts för att bekämpa det nätverksrelaterade skjutvapenvåldet, bland annat implementering av modellen Group Violence Intervention (GVI). En generell individualiseringstrend och en parallell utveckling av instabilare kriminella nätverksstrukturer i vissa områden innebär att våldsbekämpningen kan behöva anpassas genom en ökad samverkan mellan myndigheter med fokus på kriminella individer. Därför startade pilotprojektet Trefas i lokalpolisområde Järva i slutet av 2019.

Syfte: Syftet med studien är att beskriva samverkansmodellen Trefas i Järva och genomföra en processutvärdering.

Metod: En kvantitativ och kvalitativ processutvärdering har genomförts med hjälp av skriftlig dokumentation om Trefas-modellen, ett frågeformulär ställt till socialtjänst, kriminalvård och polis samt djupintervjuer med nyckelpersoner från de tre myndigheterna (n=20).

Resultat: Trefas är en samverkansmodell som involverar polis, socialtjänst och kriminalvård. Samverkansmöten sker på övergripande, strategisk och operativ nivå och informationsdelning är en central del i modellen, liksom den av Polisen kontinuerligt uppdaterade lägesbilden som rör personer som riskerar att utsättas för eller utsätta andra för dödligt våld. Totalt har 151 personer i åldern 13-31 varit aktuella på lägesbilden i Järva mellan 1 oktober 2019 och 11 juni 2023. Både repressiva och stödjande åtgärder har vidtagits för dessa personer beroende på motivation, uppträdande, situation samt praktisk genomförbarhet och 98 personer har kunnat avföras från lägesbilden under den aktuella tidsperioden. Representanter för de tre myndigheterna uttrycker över lag en stark tilltro till Trefas som modell för att förebygga skjutningar och dödligt våld. Vidare har myndighetsrepresentanterna upplevt en rad hinder, framgångsfaktorer och även utvecklingsmöjligheter på följande områden: Verktyg eller åtgärder som respektive myndighet förfogar över, Målgruppen, Närstående, Organisation, Personal samt Informationsdelning och sekretess.

Slutsatser: Baserat på myndighetsrepresentanters upplevelser framstår Trefas som en genomförbar modell för att förhindra skjutningar och dödligt våld. Trefas är accepterad och implementerad i tre centrala organisationer vars representanter uttrycker tilltro till arbetssättet och att den etablerade samverkan kan ha förhindrat en del av det dödliga våldet i Järva. Trefas har dessutom utvecklats över tid och har potential att ytterligare anpassas för att bli mer effektiv. Utvärdering av Trefas effekter på skjutningar och dödligt våld kommer att ske inom ramen för en separat studie.

BAKGRUND

Under senare år har skjutvapenvåldet kopplat till kriminella nätverk ökat i Sverige. Våldet innebär personliga tragedier för både offer, förövare, närstående och personer som råkar komma i vägen för skott riktade mot andra. Därtill har skjutningarna enorma samhällskostnader och skapar en otrygg uppväxt för barn som finns i de miljöer där skjutningar förekommer. Gerell m fl. (Gerell, Hallin et al. 2020) pekar på en rad orsaker till denna utveckling, bland annat stor tillgång på vapen och en förändrad narkotikamarknad. Internationell forskning visar på samband mellan tillgången på skjutvapen och mord orsakade av skjutningar (Werbick, Bari et al. 2021). Vidare är dödligt skjutvapenvåld kopplat till narkotikahandel, vilket visats i USA där etablering av nya narkotikamarknader åtföljts av kraftigt ökad våldsanvändning (Squires 2015). I Sverige bedöms tillgången på skjutvapen successivt ha ökat sedan 1990-talet (BRÅ 2019). Utbudet av narkotika har också ökat, främst när det gäller cannabis, narkotikaklassade läkemedel och kokain (CAN 2019). Efterfrågan på narkotika bedöms däremot inte ha ökat i samma omfattning, vilket lett till konkurrens mellan kriminella grupperingar med ökat våld som följd.

På flera håll i landet har olika insatser gjorts för att bekämpa det nätverksrelaterade skjutvapenvåldet, exempelvis i Malmö där interventionen "Sluta skjut" (Group violence intervention - GVI) (Davies, Grossmith et al. 2016) har implementerats (Ivert and Mellgren 2021). GVI är en amerikansk modell som även tillämpats i delar av Europa och innebär ett tydligt fokus på kriminella grupperingar. Parallellt med myndighetssamverkan sker inom GVI samverkan med civilsamhället i form av exempelvis trossamfund och lokala föreningar. GVI har i internationell kontext uppvisat positiva resultat i form av minskat grovt våld och förbättrat samarbete mellan myndigheter och organisationer (Braga and Weisburd 2011, Braga, Weisburd et al. 2019). I en effektutvärdering av "Sluta skjut" i Malmö (Ivert and Mellgren 2021) noterades en minskning av skjutningarna i nivå med en del av de effekter som uppmätts i amerikanska studier av GVI (Braga, Weisburd et al. 2018). Förändringen i Malmö kunde dock inte med säkerhet kopplas till "Sluta skjut" då en nedåtgående trend av skjutningar noterats redan innan arbetet initierades (Ivert and Mellgren 2021). I en femårsuppföljning av "Sluta skjut" (Ivert and Mellgren 2023) konstateras vidare att parallella händelser gör det svårt att isolera effekter av enskilda insatser. Författarna lyfter framför allt fram två händelser av vikt vid analys av effekter av "Sluta skjut", dvs. den nationella särskilda händelsen (NSH) "Rimfrost" som initierades i november 2019 och pågick till juni 2020. "Rimfrost" innebar att resurser fokuserades på polisregion Syd, inklusive Malmö. Den andra händelsen är Covid-19-pandemin som bröt ut ungefär samtidigt som "Sluta skjut" övergick i ordinarie verksamhet i februari 2020 (Ivert and Mellgren 2023). En viktig slutsats är att "Sluta skjut" kan ha bidragit till att minska skjutningarna i Malmö, men att detta av olika skäl inte går att fastställa med säkerhet.

En generell individualiseringstrend i samhället och en parallell utveckling av instabilare nätverksstrukturer, ändrade maktordningar och minskad social kontroll i vissa områden innebär att våldsbekämpning behöver ske med utökad myndighetssamverkan och med

kriminella individer i fokus (Gerell, Hallin et al. 2020). I syfte att effektivisera bekämpningen av skjutvapenvåldet kopplat till kriminella nätverk initierades pilotprojektet Trefas i lokalpolisområde Järva i Stockholm i oktober år 2019. Trefas har många likheter med GVI, exempelvis en utökad samverkan mellan polis, socialtjänst och kriminalvård och ett gemensamt syfte att minska skjutvapenvåldet, men tillämpar ett större individfokus för att fungera i en miljö där målgruppen saknar sociala band till lokalsamhället, ingår i löst sammansatta kriminella nätverk utan intern lojalitet och som saknar långsiktiga mål (Stockholms stad & Polisen 2021). Polisens bedömning är att en lägre grad av lojalitet med andra medlemmar i det kriminella nätverket gör att exempelvis "fokuserad avskräckning" mot kriminella grupperingar, som används i GVI (Braga & Weisburd, 2018), anses bli mindre effektiv. Fokuserad avskräckning mot grupperingar innebär att polis och kriminalvård genom repressiva verktyg fokuserar insatser mot de mest våldsdrivande grupperingarna och de individer som ingår i dessa. Syftet är att detta skall resultera i förändrade attityder och beteenden genom social kontroll och av lojalitet till gruppens övriga medlemmar och att medlemmar av grupperingen därmed väljer bort ytterligare våldshandlingar. Den mer instabila organiseringen av kriminell verksamhet medför att brutna kontakter och förlorade lojaliteter inte innebär någon kritisk förlust för personerna som ingår i det kriminella nätverket, varför de lokalt involverade myndigheterna bedömt det som lämpligt att arbeta med fokus på varje individ snarare än att exempelvis rikta sanktioner mot hela den kriminella gruppen, vilket är utgångspunkten i GVI (BRÅ 2019).

Trefas utgörs av förstärkt samverkan mellan Kriminalvården, Polisen och Stockholms Stad (Stockholms stad & Polisen 2021). Projektet drivs som ett operativt arbete som utgår från en så kallad gemensam lägesbild av kända riskindivider, ofta tidigare lagförda, som har varit föremål för sociala och polisiära utredningar, insatser och tvångsmedel. Det är polisen som tar fram lägesbilden genom information i förundersökningar, underrättelser, ingripanden, kontroller mm. Socialtjänsten lämnar inte någon direkt information om eventuell kännedom om sina klienter. Inom Trefas vidtas polisiära ingripanden med hög precision, riktad spaningsverksamhet och utredning av grov brottslighet.¹ Dessutom utreds individuella stödbehov från socialtjänsten, förverkande av villkorlig frigivning från Kriminalvården, snabbare och mer precisa orosanmälningar till socialtjänsten, samtal i motiverande syfte från polispersonal, samt vid behov tvångsomhändertaganden (Stockholms stad & Polisen 2021). En skillnad mellan Trefas och GVI är att man inom Trefas inte prioriterat att bjuda in civilsamhället, eftersom de myndigheter som lokalt är involverade i Trefasarbetet bedömt att denna strategi inte har samma effekt i den miljö där Trefas implementeras. Civilsamhällesrepresentanter används i stället selektivt efter en individuell bedömning utifrån utgångsläge och förväntad effekt (Stockholms stad & Polisen 2021).

---

¹ Polisens ordinarie verksamhet kan prioriteras utifrån den information som kommer fram vid Trefas, men detta arbete är inte avhängigt av vad som framkommer i Trefas.

Syfte och frågeställningar

Syftet med studien är att beskriva samverkansmodellen Trefas i Järva och genomföra en processutvärdering. Aktuella frågeställningar är:

- Vilka typer av insatser genomförs inom ramen för Trefas?
- Hur många individer har varit föremål för insatser inom ramen för Trefas och hur har de valts ut?
- Hur ser representanter för polis, kommun/socialtjänst och kriminalvård i Järva, Spånga-Tensta samt Rinkeby-Kista på Trefas som metod för att minska skjutningar och dödligt våld?
- Vilka hinder och framgångsfaktorer ser representanter för polis, kommun/socialtjänst och kriminalvård i Järva, Spånga-Tensta samt Rinkeby-Kista i arbetet med Trefas?

METOD

Studiedesign

En kvantitativ och kvalitativ processutvärdering har genomförts med hjälp av skriftlig dokumentation om Trefas-modellen, ett frågeformulär ställt till socialtjänst, kriminalvård och polis samt djupintervjuer med nyckelpersoner från de tre myndigheterna (n=20).

Dokumentation om Trefas-modellen

De tre aktörerna Stockholms stad, Polisen, samt Kriminalvården har beskrivit Trefas i olika dokument med avseende på organisation, målsättning, samverkan och arbetsmetoder. Ett metodstöd har också tagits fram ("Trefas. Metodstöd i arbetet med förstärkt samverkan gällande dödligt skjutvapenvåld" Stockholms stad, Polisen, Kriminalvården), vilket ligger till grund för beskrivningen av Trefas-modellen nedan.

Frågeformulär till polis, socialtjänst och kriminalvård

Kvantitativ och kvalitativ information från polis, socialtjänst och kriminalvård avseende typer av insatser som genomförts inom ramen för Trefas i Järva under perioden 1 oktober 2019 till 11 juni 2023, hur många individer som funnits på polisens lägesbild och varit föremål för insatser och hur de valts ut har samlats in med hjälp av ett frågeformulär med kompletterande excel-mall. Materialet analyserades kvantitativt och kvalitativt (Hsieh and Shannon 2005).

Intervjuer

Djupintervjuer med tjänstemän från polis, socialtjänst, kriminalvård och kommunen centralt genomfördes via videoplattform under hösten 2022 och våren 2023. Valet att använda djupintervjuer baserades på antagandet att det är lättare att fånga upp respektive nyckelpersons egen uppfattning om arbetet inom Trefas om hen kan tala anonymt och inte

behöver förhålla sig till övriga informanternas uppfattningar, än till exempel genom en fokusgruppsintervju. Nyckelpersonerna inkluderades genom ändamålsenligt urval (Palinkas, Horwitz et al. 2015) och potentiella informanter kontaktades via e-post efter att myndigheterna tillhandahållit kontaktuppgifter. Mottagaren inbjöds att delta samt informerades om syftet med studien och etiska aspekter kopplat till deltagande. Informerat samtycke erhöles genom att mottagaren ombads tacka ja via svar på e-postmeddelandet och även i samband med intervjun uttrycka samtycke som dokumenterades innan själva intervjun inleddes. Intervjufrågorna handlade om vilka typer av insatser som genomförts inom ramen för Trefas, hur informanterna ser på Trefas som metod för att minska skjutningar och dödligt våld, samt hinder, framgångsfaktorer och utvecklingsmöjligheter. Intervjuerna spelades in och transkriberades ordagrant. De utskrivna intervjuerna analyserades med kvalitativ innehållsanalys (Hsieh and Shannon 2005).

Studien har godkänts av Etikprövningsmyndigheten (Diarienummer: 2022-04448-01).

RESULTAT

Nedan presenteras en komprimerad beskrivning av Trefas-modellen, baserad på det metodstöd som myndigheterna tagit fram för internt bruk ("Trefas. Metodstöd i arbetet med förstärkt samverkan gällande dödligt skjutvapenvåld" Stockholms stad, Polisen, Kriminalvården). I långa stycken är texten densamma som i metodstödet (som ännu inte publicerats). Då texten i metodstödet är väl strukturerad och informativ finner STAD det inte meningsfullt att göra en omfattande bearbetning av materialet utan har främst tagit bort värderande uttryck av typen "bör", etc. Efter beskrivningen av Trefas-modellen redovisas uppgifter om insatser för målgruppen baserat på myndigheternas rapportering i formulär, och slutligen resultatet från intervjuerna.

Trefas-modellen

Organisation

Samverkan inom Trefas-modellen är organiserad i tre nivåer för att säkerställa att arbetet fungerar och utmaningar hanteras. De tre nivåerna utgörs av en övergripande styrgrupp, en strategisk styrgrupp och en operativ grupp.

Övergripande styrgrupp

Den övergripande styrgruppen hanterar frågor om inriktning framåt, uppföljning, aggregerade problem från den strategiska styrgruppen, m.m. Gruppen består av följande funktioner från respektive myndighet:

Polisen – Berörda polisområdeschefer samt regional brottsförebyggande samordnare

Kommunen – Bitr. stadsdirektör och trygghetschef på stadsledningskontoret, förvaltningschef för socialförvaltningen samt samordnare för Trefas vid socialförvaltningen

Kriminalvården – Chef för frivården

Gruppen möts kvartalsvis.

Strategisk styrgrupp

Den strategiska styrgruppen hanterar aggregerade problem från den operativa gruppen (i dagsläget finns flera operativa grupper för olika områden i Stockholm), eventuella samverkanshinder, resurssättning, m.m. Gruppen består av följande funktioner från respektive myndighet:

Polisen – Chefer, alternativt biträdande chefer, i berörda lokalpolisområden

Kommunen – Avdelningschef för individ- och familjeomsorgen i berörda stadsdelsförvaltningar, avdelningschef inom socialförvaltningen, samordnare för Trefas vid socialförvaltningen samt jurist från stadsledningskontoret

Kriminalvården – Kriminalvårdsinspektör vid frivården i Stockholms stad

Gruppen möts var sjätte till åttonde vecka.

Operativ grupp

Den operativa gruppen delar information om och analyserar individerna som ingår i den aktuella lägesbilden. Gruppen hanterar frågor om beslutsmandat och individkänedom, agerar långsiktigt och på akuta händelser, mm. Följande funktioner ingår från respektive myndighet:

Polisen – Samordnare för Trefas inom lokalpolisområdet (exempelvis operationsledare mot nätverkskriminella eller lokal avhopparsamordnare)

Kommunen – Biträdande enhetschef, alternativt samordnare för sociala insatsgrupper (SIG) (ungdom samt vuxen), biträdande enhetschef för barn och ungdom/utredning och öppenvård, representant för avhopparverksamheten, samordnare för Trefas på socialförvaltningen, strateg för brottsförebyggande frågor vid Stadsledningskontoret samt vid behov en jurist från Stadsledningskontoret

Kriminalvården – Representant från frivården samt Kriminalvårdens underrättelsetjänst

Samordnare – En eller flera samordnare/kontaktpersoner från de tre myndigheterna som ansvarar för att de åtgärder som den operativa gruppen beslutar om genomförs

Den operativa gruppen möts varannan till var tredje vecka.

Lägesbild och analys

Polisen ansvarar för att upprätta en lägesbild som delas med de andra myndigheterna vid de operativa mötena. Lägesbilden tas fram och analyseras av underrättelsesamordnare, poliser i yttre tjänst, utredare vid grova brott, personal vid spaningssektionen, avhopparsamordnare samt andra funktioner inom lokalpolisområdet som kan ha relevant information. I samband med lägesbildsanalysen tas hänsyn till andra kända händelser och

övrig polisär kunskap om nätverksmiljön i lokalpolisområdet. Man undersöker även om det finns motstridiga intressen kring aktuella individer eller synergieffekter med andra, parallella insatser mot dem. Lägesbildsanalysen resulterar i ett urval av individer som inom en två till tre veckors period bedöms löpa stor risk att utsättas eller utsätta annan för dödligt våld. Polisen gör sedan en individuell behovsprövning avseende den information som delas vid mötet och dokumenterar detta i ett tjänstemannabeslut. Vid mötet informeras även om lokalpolisrådets nätverkskonflikter, såväl nuläge som historiskt. Övriga myndighetsrepresentanter inventerar situationen i sin myndighet, kopplat till individerna på listan från föregående period. Inventeringen syftar till att bilda sig en uppfattning om vilka åtgärder den egna myndigheten har möjlighet att vid behov vidta mot individerna.

När lägesbilden är framtagen graderas individerna efter en färgskala som fungerar som ett hjälpmedel för de olika myndigheterna att prioritera sina insatser.

Röd individ

En röd individ bedöms utsättas eller utsätta annan för dödligt våld *kommande två- till treveckorsperiod* och ska vara flaggad som röd. Det vill säga att röd individ betecknas som en avvikelse i förhållande till gula och gröna individer, vilka av någon anledning inte bedöms utsättas eller utsätta annan för dödligt våld inom en två- till treveckorsperiod.

Gul individ

En gul individ bedöms inte utsättas eller utsätta annan för dödligt våld *kommande två- till treveckorsperiod*. Detta på grund av att individen under aktuell period exempelvis är frihetsberövad eller utomlands, ingår i stödinsats/avhopparverksamhet, är ny i nätverksmiljön och informationen om individen är otillräcklig (tillfällig färgsättning), eller är frånvarande i nätverksmiljön (individuell bedömning).

Grön individ

En grön individ bedöms inte utsättas eller utsätta annan för dödligt våld och/eller endast ha viss påverkan på konflikter i området *det kommande året*. Detta pga. att individen under aktuell period exempelvis är frihetsberövad eller utomlands under längre tid, ingår i stödinsats/avhopparverksamhet med tydlig motivation eller är fysiskt frånvarande i nätverksmiljön under längre tid.

Om en individ endast har en liten påverkan på det dödliga våldet är det generellt sett svårare att dels ha hen kvar på listan, dels att motivera utlämnande av sekretessbelagda uppgifter. Det ska därför alltid ske en bedömning i varje enskilt fall angående hur länge en grön individ kan vara kvar på listan. En grön individ kan dock vara kvar om det sker en aktiv samverkan som är avgörande för att hen inte återigen ska bedömas som gul eller röd.

Riskbedömning

Vid åtgärder mot individer kopplade till den aktuella lägesbilden ansvarar respektive myndighet för att bedöma eventuella risker för sina medarbetare. Vid behov ska samarbete

med de andra myndigheterna ske så att lämpliga åtgärder vidtas för att arbetsmiljön för medarbetarna ska vara trygg och säker.

Särskild sekretess

Inom de olika myndigheterna råder sekretess för vissa uppgifter enligt olika bestämmelser i Offentlighets- och sekretesslag (2009:400) OSL. Sekretessprövning skall alltid genomföras innan information om enskilda delar och försiktighetsprincip vid informationsdelning ska alltid tillämpas. Så kallade sekretessbrytande bestämmelser används i den mån det finns lagstöd för att dela känslig information till andra myndigheter. Som stöd för bedömningar angående möjlighet att dela information finns en handbok i sekretess, framtagen av polisregion Stockholm och Stockholms stad. Utifrån den särskilda utmaning som finns kring sekretess så har jurister varit delaktiga i metodutvecklingen av Trefas. Därtill deltar jurister från de olika samverkansmyndigheterna vid behov på de operativa mötena och jurist från polisens rättsavdelning kan vid behov konsulteras.

Inom ramen för Trefas tillämpas främst den så kallade generalklausulen, 10 kap. 27 § OSL i syfte att bryta den sekretess som råder för olika uppgifter. Enligt bestämmelsen får en sekretessbelagd uppgift lämnas till en myndighet om det är uppenbart att intresset av att uppgiften lämnas har företräde framför det intresse som sekretessen ska skydda. Bestämmelsen kräver att en avvägning görs i varje enskilt fall mellan intresset av att lämna ut uppgiften kontra intresset som sekretessen ska skydda. Ett eventuellt utlämnande av sekretessbelagda uppgifter ska alltid dokumenteras.

Andra sekretessbrytande bestämmelser i OSL av betydelse för Trefas är 10 kap. 1 § (samttycke), 10 kap. 2 § (nödvändigt utlämnande) samt 10 kap. 28 § (uppgiftsskyldighet följer av lag eller förordning). Utöver dessa generella bestämmelser har respektive myndighet den egna sekretessen att förhålla sig till enligt följande:

Polisen – Inom Polismyndigheten tillämpas dels 18 kap. 1-2 §§ OSL, sekretess till skydd för Polismyndighetens verksamhet, dels 35 kap. 1 § OSL, sekretess till skydd för den enskilde. Andra sekretessbestämmelser kan vara tillämpliga och en prövning måste alltid ske i varje enskilt fall. Polisen gör en individuell behovsprövning avseende den information som delas vid det operativa mötet och dokumenterar detta i ett tjänstemannabeslut.

Kriminalvården – Inom Kriminalvården tillämpas dels 18 kap. 8 § och 11 § OSL, till skydd för säkerhets- och bevakningsåtgärder, dels 35 kap. 13 § och 35 kap. 15 § OSL, till skydd för enskilda. Andra sekretessbestämmelser kan vara tillämpliga och en prövning måste alltid ske i varje enskilt fall. Exempelvis finns en hälso- och sjukvårdsgren inom myndigheten som tillämpar 25 kap. 1 § OSL. Generella ställningstaganden och allmän information om generalklausulen finns i Kriminalvårdens handbok i sekretessfrågor (2011:1).

I vissa fall som regleras i 10 kap. 23 § och 10 kap. 24 § OSL är Kriminalvården under vissa förutsättningar skyldig att lämna ut uppgifter till en brottsbekämpande myndighet. Kriminalvårdssekretessen enligt 35 kap. 15 § OSL hindrar enligt 10 kap. 24 § OSL inte att en uppgift som angår misstanke om ett begånget brott lämnas till en myndighet som har till

uppgift att ingripa mot brottet, om fängelse är föreskrivet för brottet och detta kan föranleda annan påföljd än böter.

Socialtjänsten – Inom socialtjänsten tillämpas sekretess för uppgift om enskilds personliga förhållanden om det inte står klart att uppgift kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men. Sekretessen regleras i 26 kap. 1 § OSL och bestämmelsen har ett omvänt skaderekvisit, vilket innebär att det råder en presumtion för sekretess. Enligt 26 kap. 7 § OSL omfattas dock vissa beslut inte av sekretess inom socialtjänsten. Dessa är bl.a. beslut om omhändertagande av en enskild, beslut om vård utan samtycke samt beslut om slutna ungdomsvård. Socialtjänsten kan i vissa fall lämna uppgifter till Polismyndigheten i syfte att förebygga brott av personer som ännu inte fyllt 21 år, misstanke om vissa begångna brott mot unga samt misstanke om vissa begångna allvarliga brott i övrigt. Socialtjänsten kan även i vissa fall lämna information till Kriminalvården gällande verkställighet av ungdomsövervakning.

Om socialtjänsten inleder en utredning enligt 11 kap. 2 § SoL får socialnämnden ta de kontakter som behövs för att bedöma behovet av insatser. Vid dessa kontakter kan socialtjänsten, om det är nödvändigt, lämna ut annars sekretessbelagda uppgifter med stöd av 10 kap 2 § OSL. De myndigheter som är skyldiga att göra en anmälan enligt 14 kap. 1 § SoL är skyldiga att lämna socialtjänsten de uppgifter som kan vara av betydelse för en utredning av ett barns behov av stöd och skydd. Uppgiftsskyldigheten gäller oavsett om någon annan har gjort anmälan eller om socialnämnden, på eget initiativ har inlett en utredning av barnets behov av skydd.

Metoder och åtgärder som kan användas inom samverkansmodellen Trefas

Samtliga myndigheter inom Trefas är skyldiga att genast anmäla oro till aktuell socialtjänst enl. 14 kap. 1 § SoL om de i sin verksamhet får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa, exempelvis är i riskzon för kriminalitet. Oro ska därför fortlöpande anmälas av polisen till berörd socialtjänst avseende individer som ingår i lägesbilden och som är underåriga (under 18 år). Det är viktigt att även kartlägga och anmäla oro avseende eventuella underåriga syskon eller barn boendes tillsammans med dem. Socialtjänsten bedömer sedan barnets behov av skydd och vård och kan erbjuda stöd till familjen eller barnet. De metoder och åtgärder som används inom Trefas kan delas upp i stödjande och repressiva, exemplifierade nedan.

Stödjande åtgärder

Polisen

Avhopparverksamhet och avhopparsamtal

Avhopparverksamheten erbjuder kriminella individer en väg bort från ett destruktivt liv och visar att det finns ett alternativ till detta. Målsättningen är att alla individer som ingår i lägesbilden ska ha kännedom om vilket stöd som finns och hur en kan ta del av detta. Individen ska känna till att det sker en lokal prioritering från polisens sida utifrån hens roll i konfliktmiljön. Den så kallade regionala handlingsplanen avseende lokal

avhopparsamordning ska följas i Trefas-ärenden. Lokalpolisområdets avhopparsamordnare genomför avhopparsamtal med alla individer som ingår i lägesbilden i syfte att motivera dem att lämna den kriminella banan. Avhopparsamordnaren bedömer om det är en individ som tillhör målgruppen för avhopparverksamheten samt gör en initial hotbilsbedömning. Föreligger en hög eller osäker hotbild kontaktas brotts- och personsäkerhetsgruppen (BOPS) som genomför en strukturerad hot- och riskbedömning på individnivå i syfte att sätta in lämpliga skydds- och personsäkerhetsåtgärder. Avhopparsamtal genomförs med fördel tillsammans med representant från stadens socialtjänst i aktuell stadsdel eller representant från stadens avhopparverksamhet samt med frivårdsinspektör i de fall individen står under övervakning. De individer som står under övervakning ska i god tid inför frigivning, alternativt i början av övervakningen, få ett samtal avseende avhopparverksamhet och vilket stöd som kan ges. För att ta del av stödet för avhopp måste den det gäller vara motiverad att lämna det kriminella livet, vara över 18 år, ha ett skyddsbehov, lämna samtycke till informationsutbyte mellan involverade myndigheter samt underteckna en överenskommelse. Individer under 18 år eller individer som endast bedöms behöva sociala insatser ska hänvisas till kommunen, beroendevården eller andra samhällsaktörer.

Kriminalvården

Stödjande metoder och åtgärder inom Kriminalvården omfattar vård och behandling som också kan föreskrivas.

Behandlingsprogrammet Entré

Individer som ingår i Trefas bör genomgå behandlingsprogrammet Entré om de har en frivårdspåföljd. Entré är ett behandlingsprogram för individer/klienter som behöver stöd att lämna en kriminell gruppering eller organiserad brottslighet och/eller bryta ett mönster av våldsbrottslighet. Programmet genomförs individuellt och behandlingen skräddarsys utifrån den enskilda individens behov och mottaglighet. Programmet baseras på social inlärningsteori och tillämpar tekniker och strategier från kognitiv beteendeterapi (KBT). Programmet är uppbyggt kring följande teman: Relationer och umgänge, Attityder och värderingar, Aggressivitet och våld, Identitet och självbild, Praktisk social situation samt Alkohol och droger.

Krimstics-/motiverande samtal

Individen har vanligtvis möte med frivården en gång i veckan. Vid mötet hålls ett samtal som bygger på relationsskapande och förändringsarbete. Frivårdsinspektören försöker genom detta förhållningssätt förtydliga syftet med verkställigheten samt motivera individen att förebygga risker för återfall i brott (Kriminalvården 2019)².

---

² Krimstics betyder "Strategic Training Initiative in Community Supervision" och är en modell som utvecklats i Kanada. Den bärande idén är att lära frivårdsinspektörer samtalsfärdigheter och -tekniker för att därigenom främja en livsstil utan kriminalitet och förebygga återfall i brott.

Kommunen - socialtjänsten

Omlokalisering

Socialtjänsten kan erbjuda omlokalisering av en person som behöver lämna det geografiska området utifrån en rad alternativ, så som följande:

- Motivera individen och dennes nätverk att med egna resurser flytta från området, till en annan stad eller utomlands
- Jourhem
- Stödboende
- Placering inom Statens Institutionsstyrelse (SIS) på s.k. SIS-hem
- Vandrарhem genom försörjningsstöd
- Placering hos privat avhopparorganisation
- Träninglägenhet med boendestöd/kontaktperson
- Familjehem

Behandlings-/vård och stödinsatser samt motivationsarbete

Socialtjänsten kan också vidta andra stödjande åtgärder, så som:

- SIG-lots som kan erbjuda kontinuerligt stöd och fungera som länk till andra myndigheter och hjälpsystem
  - Proaktiva samtal ihop med polis
  - Hembesök med polis
  - Särskild kvalificerad kontaktperson (SKKP)
  - Ungdomsbehandling
  - Familjebehandling
  - Motiverande samtal (MI)
  - Anhörigstöd
  - Uppsökande motivationsarbete på institutioner som häkten, anstalter och behandlingshem
  - Uppsökande motivationsarbete genom fältassistenter/SIG-lotsar som uppsöker i lokala miljön
  - Substansberoendebehandling inom öppen och heldygnsvård
  - Budget- och skuldrådgivning
  - Arbetsmarknadsinsatser
  - Påverkansprogram mot kriminalitet
  - Stöd-/krissamtal med psykoterapeut
- Gemensamma motivationssamtal med avhopparverksamhet och stadsdelsförvaltning

Repressiva åtgärder

Polisen

De repressiva åtgärder som riktas mot Trefas-individer bör förankras inom hela lokalpolisområdet och berörda sektioner. Detta för att fokusera och rikta den repressiva resursen rätt. De åtgärder som kan bli aktuella varierar utifrån individuella och lokala

förutsättningar. Exempel kan vara att prioritera förundersökningar, initiera ärenden med hemliga tvångsmedel/spaning, kontroll av personer och platser samt rapportering av brott.

Kriminalvården

Individerna inom målgruppen för Trefas är ofta svåra att nå med frivilliga insatser utifrån exempelvis socialtjänstlagen eller olika behandlingsprogram. Användning av de föreskrifter som kan tillämpas under övervakningen förordas i de fall individerna inte är mottagliga för avhoppbarverksamhet. Exempel på sådana föreskrifter är:

- Geografiska begränsningar
- Föreskrift om urinprovstagning (drogtest)
- Föreskrift om sysselsättning
- Återupptagen övervakning
- Förverkande av villkorlig frigivning

Kommunen - socialtjänsten

Tvångsomhändertagande enligt LVU är den enda repressiva åtgärd som finns att tillgå för socialtjänsten och den kan användas tills vederbörande individ fyller 20 år (ett pågående LVU kan förlängas till och med det att individen fyller 21 år). LVU är en vårdlagstiftning där den unges vårdbehov är i fokus och förutsätter att kriterier enligt lagen är uppfyllda och vården får bifall i domstol. För att socialtjänsten ska kunna genomföra en adekvat bedömning krävs fortlöpande orosanmälningar från polisen.

Uppföljning

Inom Trefas finns sedan januari 2020 en uppföljning på individnivå med utgångspunkt från den löpande lägesbild som sammanställs av polisen. Uppföljningen beskriver antal unika personer som varit föremål för Trefas samt deras ålder, hemvist och tid på lägesbilden. Därtill beskrivs utvecklingen över tid vad gäller status (hur färgkoderna som beskriver risk för skjutning förändrats för individen). Stockholms stad ansvarar för analys och att en sammanställning av uppföljningen genomförs per halvår.

Trefas-individer och åtgärder för dem

De tre myndigheterna rapporterade via formulär och Excel-mall in uppgifter om Trefas-individerna och de insatser/åtgärder som vidtagits för dem eller närstående.

Polisen

Under perioden 1 oktober 2019 till och med 11 juni 2023 var 151 unika individer i åldern 13-31 år aktuella på Trefas lägesbild i Järva, varav 130 boende i Järva (Avgörande för att tas med på Järvas lägesbild är inte att vara bosatt i området utan att den kriminella verksamhet som individen bedriver eller riskerar att utsättas för antas ske i Järva). Samtliga Trefas-individer var pojkar/män utom tre. Genom åren har några individer tillkommit och andra tagits bort från lägesbilden men varje kalenderår har cirka 80 individer funnits på listan med reservation för att den slutliga siffran för 2023 ännu inte föreligger (2020=78,

2021=88, 2022=94, 2023=72). Under hela perioden har totalt 98 individer tagits bort från listan, främst på grund av att de inte längre syns i LPO Järva, vilket gäller 69 personer. Andra anledningar till att individer tagits bort från listan är frånvaro från Järva under längre tid (4 ind.), att personen är frihetsberövad, sitter i fängelse eller blivit dömd (15 ind.), ej längre är konfliktaktuell (4 ind.), personen är aktiv i annat LPO (2 ind.), eller avliden (4 ind.). Under tiden en individ finns på listan vidtas olika stödande eller repressiva åtgärder för denne beroende på hotbild, ålder, motivation, etc. I bilaga 1 illustreras detta av ett axplock av åtgärder för 35 personer som kategoriserats som röda, gula eller gröna under 2020. Bland vidtagna åtgärder finns exempelvis orosanmälan till socialtjänsten (SoL 14), orosamtal³, Sociala insatsgrupper (SIG)⁴, handräckning vid SiS-placering, kontaktförsök på häkte (ibland tillsammans med socialtjänsten), polisiära åtgärder, så som att stoppa och kontrollera personen, kontakta hemmet, Försäkringskassan eller Kronofogden, m fl.

Socialtjänsten

Under perioden 1 oktober 2019 till 31 mars 2023 har socialtjänsten haft kontakt med 73 Trefas-individer som polisen haft inkluderade på lägesbilden, varav 68 bedömts som röda och fem som gula på polisens lägesbild i Järva.⁵ Flest inskrivningar gjordes år 2020 (24 personer) följt av 2022 (21 personer), 2021 (18 personer), 2019 (7 personer) samt första halvåret av 2023 (3 personer). Medelsnittsåldern vid inskrivning var 19,6 år och åldersspannet 14-31 år. Utredning av socialtjänsten har gjorts av 62 Trefasindivider, varav samtliga utom fem fått sin första utredning innan de blev aktuella på polisens lägesbild (information om första utredning saknas dock för 11 personer). Insatser från socialtjänsten efter utredning omfattar 42 Trefas-individer som varit föremål för 1-3 insatser vardera. I tabell 1 framgår vilka insatser som varit aktuella och antal.

Tabell 1. Antal och typ av insatser fördelade på 42 Trefas-individer

Typ av insats	Antal insatser
Sociala insatsgrupper (SIG) -Vuxen	33
Familjebehandling	9
Sociala insatsgrupper (SIG) - Unga	8
Särskilt kvalificerad kontaktperson	5
Ungdomsbehandling	4
MiniMaria	3

³ Inom ramen för socialtjänstens utredning genomförs ett samtal med polis, socialtjänst och individ/familj, där polisen framför vilken oro de har och där individ/familj och socialsekreterare har möjlighet att ställa följdfrågor eller föra ett samtal. Kan genomföras i såväl utredande som motiverande syfte och journalförs av socialsekreteraren och blir ett underlag i socialtjänstens utredning.

⁴ Beviljas och ges av socialtjänsten. Polisen involveras i samverkansgrupp kring unga samt om vuxna individer lämnar samtycke till att socialtjänsten har kontakt med polisen.

⁵ Om polisen identifierar Trefas-individer som är över 21 år och som inte vill ha kontakt med socialtjänsten får socialtjänsten inte föra dokumentation om dem, vilket delvis förklarar varför endast ungefär hälften av personerna som funnits på polisens lägesbild varit inskrivna av socialtjänsten i Spånga-Tensta eller Rinkeby-Kista. Personerna kan dock ha varit inskrivna i socialtjänsten i andra stadsdelar.

Vidare har 25 unga Trefas-individer placerats enligt SoL eller LVU en eller flera gånger under perioden. Antalet placeringar sträcker sig mellan en och 15 per person med ett medelvärde om tre placeringar. De flesta, dvs. 20 personer, har varit placerade på SiS-hem och lika många har fått stödboende. Vidare har sex personer varit placerade i familjehem (behandlingsfamilj) och sju på HVB-hem.

Socialtjänsten har även utfört uppsökande och motiverande arbete. Uppsökande och motiverande insatser för Trefas-individer inom Kriminalvårdens verksamhet har skett vid 43 tillfällen och gällt 24 personer. Elva av dem har fått sådana insatser även utanför Kriminalvårdens verksamhet, vilket även gäller ytterligare 19 personer. Totalt har 46 uppsökande och motiverande insatser utförts utanför Kriminalvården, riktat till totalt 30 personer.

Under perioden 1 januari 2020 till 31 mars 2023 har socialtjänsten skrivit ut 49 Trefas-individer. Av dessa var 41 färgkodade vid utskrivningen, varav 23 var röda. Samtliga dessa 23 var röda även när de skrevs in. Vidare var fyra personer gula vid utskrivningen, varav två var röda vid inskrivningen och två gula. Slutligen var 14 personer vid utskrivningen gröna. Av dem var 12 röda vid inskrivningen och två gula.

Avhopparverksamhet

Socialförvaltningen i Stockholms stad kan också i samverkan med polisen erbjuda stöd och skydd för Trefas-individer som är över 18 år, har en hög hotbild och vill hoppa av sin kriminella livsstil. Under perioden 1 oktober 2019 till 31 mars 2023 har 27 Trefas-individer varit aktuella för avhopparverksamheten. Medelnsnittsåldern för dessa var 24 år och åldersspannet 19 och 34 år. De flesta, dvs. 22 personer var föremål för avhopparplacering och därmed flyttade till annan ort⁶. Andra insatser som varit aktuella är olika former av boenden, exempelvis familjehem, stödboende, speciellt utformat boende med specialistkompetens, etc. (4 personer), behandlingshem (1 person) och träningslägenhet (1 person). Budget och skuldrådgivning och/eller skuldsanering har getts till fem personer och 15 personer har tagit del av olika arbetsmarknadsinsatser, se bilaga 2. Vidare har 17 personer genomgått behandlingsprogrammet Kriminalitet som livsstil (KSL) och lika många har fått missbruksbehandling av olika slag, se bilaga 2. Sju personer har fått psykologisk behandling inom psykiatri för tillstånd som PTSD (posttraumatiskt stressyndrom) eller för att bearbeta trauma (traumabehandling), m.fl. insatser som regioner kan erbjuda (där Trefas-individen vistas) och fyra personer har fått stödsamtal.

---

⁶ Avhopparplacering innebär omlokalisering till annan ort i samverkan med BOPS (Brottsoffer- och personsäkerhetsverksamheten) där polisens analytiker tagit fram vilken ort som det är säkert för individen att bo och leva på. Insatserna är en heldygnsvårdsplacering i skyddad boendeinsats med personellt boendestöd/klientcoach. Slutmålet är att individen ska bli förankrad på den nya orten och övergå till eget boende utan bistånd från socialtjänsten.

Kriminalvården

Som ovan beskrivits kan Kriminalvården/frivården ge stödjande och repressiva åtgärder för att gynna en positiv utveckling för aktuella Trefas-individer. Uppgifter om 36 Trefas-individer under perioden oktober 2019 t.o.m. december 2022 är sammanställda i bilaga 3. Bland vidtagna åtgärder finns geografisk föreskrift om vistelseförbud i Järva, vilket gällt 10 personer (inklusive fall med elektronisk övervakning), kontaktföreskrift⁷ för 18 personer, programföreskrift för 11 personer (företrädesvis gällande behandlingsprogrammet Entré), föreskrift gällande beroendemottagning för två personer, tillfälligt omhändertagande av 12 personer (inkl. förverkande av villkorligt medgiven frihet), medgivande eller ej beträffande disponering av pass (rese/Id-dokument), samt varning (vid misskötsamhet), vilket gäller 15 personer, varav två har fått två varningar.

Intervjuer om hinder och framgångsfaktorer

Gruppen av informanter bestod av 20 personer, varav åtta representerade polisen, fem kriminalvården, fem socialtjänsten (tre från Rinkeby-Kista och två från Spånga-Tensta) och två Stockholms stad centralt. Att antalet intervjuade poliser är något fler beroende på att omsättningen av poliser som arbetat med Trefas i Järva har varit relativt hög och en ambition i utvärderingen har varit att uppfattningar från det initiala skedet så väl som

Tabell 2. Kodschema

Kategorier	Koder		
	<i>Framgångsfaktorer</i>	<i>Hinder</i>	<i>Utvecklingsmöjligheter</i>
Verktyslåda	- Bättre beslutsunderlag - Åtgärd i rätt tid	- Externa parter blir "stoppkloss" - Viss oklarhet kring kategorisering - Bristande motivation - Nyrekrytering	- Ökad kommunsamverkan - Resurser till externa aktörer - Kollegialt nätverk och dialog/kompetensutveckling kring kategorisering/gradering - Insatser för yngre barn/ professionella som möter dem (skola, hälso- och sjukv., etc.)
Målgrupp			
Närstående Organisation	- Engagerade föräldrar - Hög prioritet - Etablerad struktur för samverkan - Tidigare etablerad individsamverkan - Samlokalisering	- Ovilja att ta emot hjälp - Bristande resurser - Avsaknad av behörighet att ta del av viss information	- Stöd till familjer - Se över möteskonstellationen i operativa gruppen - Säkerställ resurser i de tre organisationerna
Personal	- Engagemang, kreativitet och mod - Tilltro till modellen	- Personalomsättning - Skepsis ang. effekter	
Informationsdelning och sekretess	- Sekretessbrytande regler - Juridisk hjälp	- Krav på samtycke för informationsdelning - Geografisk-administrativa gränser	- Överväg om regeln om samtycke ska kvarstå (politiskt beslut/lagändring) - Ev. utveckla informationsdelning mellan stadsdelar (politiskt beslut/lagändring)

⁷ Dvs. föreskriva att den frigivne ska ha kontakt med frivården och/eller sin övervakare med viss frekvens.

senare tidsperiod ska fångas upp. Intervjumaterialet besvarar frågor om informanternas syn på resultat och effekter av Trefas, samt hinder, framgångsfaktorer och utvecklingsmöjligheter kopplade till metoder eller "verktygslåda", målgrupp, närstående, organisation, personal samt informationsdelning och sekretess. Materialet analyserades med kvalitativ innehållsanalys, dvs. upprepade läsningar av det transkriberade intervjumaterialet samt kodning av texten utifrån betydelsebärande enheter. Analysen genererade sex kategorier och 31 koder fördelade på tre huvudområden, dvs. framgångsfaktorer, hinder och utvecklingsmöjligheter, se tabell 2.

Nedan presenteras framgångsfaktorer, hinder och utvecklingsmöjligheter för respektive kategori.

Verktygslåda

Inom Trefas genomför aktörerna i stor utsträckning de åtgärder som myndigheterna förfogade över innan Trefas implementerades, men tack vare samverkan och informationsdelning har de tre myndigheterna kunnat prioritera personerna på lägesbilden, agera snabbare och fått nödvändiga underlag att basera beslut om åtgärder på, vilket enligt informanterna ökat möjligheten att faktiskt använda befintliga verktyg.

Jag tänker att det har väl inte förändrats så mycket på insatsnivå egentligen, men det kanske är mer prioriteringarna, eller när man ska använda vilket verktyg, eller vad man ska säga, i verktygslådan.

(Informant 7)

Socialtjänsten har varit snabbare på att ta LVU [Lag om vård av unga] på de som är 18. Fått fylligare LVU som håller i förvaltningsrätten dessutom. [...] Vi får mer säker information. Kriminalvården är med och är väldigt aktiva. De kanske påtvingar behandling för jättemånga fler individer. De kanske också de facto lägger in föreskrifter. [...] Så vi tvingar bort dem [personerna på lägesbilden] till andra områden där hotbilden inte är så hög.

(Informant 13)

Vissa nya rutiner för att prioritera adekvat har också tillkommit, vilket även beskrivits ovan under "Trefas-modellen".

Vi utformade rutiner om vad som skulle göras kring personer som fanns med på Trefas[listan], och det var ju bland annat att det [skulle] vara obligatoriskt att alla som fanns inom Kriminalvårdens ramar, eller frivårdens ramar, skulle ges information från antingen socialtjänsten i form av sociala insatsgruppen eller

*BOPS [Brottsoffer- och personsäkerhetsverksamheten] eller avhopparenheten.
Få information om vilket stöd som finns att få.*

(Informant 10)

Till följd av Trefas har fler individer rapporterats in (inkl. orosanmäls) till socialtjänsten. Det stöd som efter utredning eventuellt erbjuds är i många fall beroende av aktörer utanför Trefassamarbetet, exempelvis psykiatrin om det föreligger psykiska problem hos Trefas-individen, så som posttraumatiskt stressyndrom (PTSD). Vårdgivare i andra kommuner och aktörer i andra regioner är också viktiga för att kunna åstadkomma omlokalisering av individer. Resurs- och kompetensbrist hos dessa externa aktörer, liksom det kommunala självstyret, kan vara ett hinder i arbetet med att stödja eller få bort Trefas-individer från Järvaområdet.

Då försöker vi ta en länkningskontakt och försöker få till en SIP [Samordnad individuell plan] eller vad vi nu är i behov av. Man försöker stödja att vederbörande får en kontakt med psykiatrin. Men det är en utmaning för socialtjänsten att det är svårt med vårdköer och kompetens kring trauma och PTSD. Och framför allt för de individerna som behöver omlokaliseras, även om det är individer under 18 år som omlokaliseras på grund av hotbild, och hela familjer.

(Informant 13)

Det här kommunala självstyret, det är ett hinder också. En omlokalisering är ganska omständlig utanför den egna kommunen. Det är klart att det är ett jättehinder.

(Informant 4)

En av informanterna lyfte behovet av utvecklad kommunal samverkan i form av ett slags vänorter att samarbeta med kring personer som behöver omlokaliseras. Ett annat hinder som lyftes fram är att det saknas tillräckligt många platser på Statens institutionsstyrelses (SiS) ungdomshem, vilket försenar insatsen.

Nu har vi jättelånga köer till SiS. Det har det varit det senaste året. [...] Om vi bedömer att "den här ungdomen behöver bort, och behöver en låst institution", då kan det ta veckor innan vi får en plats.

(Informant 7)

För att kunna sätta in åtgärder i rätt tid har Polisen liksom socialtjänsten fått möjlighet och mandat att prioritera röda Trefas-individer och intensifiera arbetet för att få dem lagförda

och frihetsberövade så att de kommer bort från Järvaområdet för kortare eller längre tid. Även i denna lagföringsprocess kan hinder utanför Trefasorganisationen bromsa upp verkställandet enligt informanterna.

Tanken är att när vi har röda individer så ska man prioritera de utredningarna så att de ska kunna komma in och avtjäna snabbt, till exempel ifall de har "saker" som släpar. [...] Problemet är väl att även fast vi [Polisen] gör vårt jobb och skickar ärendet uppåt så är det fortfarande samma tider som väntar på avtjäning på fängelserna. Prioriteringen där har väl inte riktigt varit lika snabb. Kanske inte heller för en tingsrättsförhandling, så att det har varit lite stoppkloss där.

(Informant 14)

Representanter för Kriminalvården menade att man genom Trefas och den information man får ta del av om de enskilda klienterna fått fler åtgärdsalternativ i förhållande till klienterna än tidigare. Villkorlig frigivning lyftes exempelvis fram av flera informanter som en möjlighet att genom olika föreskrifter i samband med denna förhindra att risksituationer uppstår.

Vi har fått en större verktygslåda än vad vi hade tidigare. Om man var villkorligt frigiven från ett fängelsestraff tidigare, då var det enda vi egentligen krävde att de skulle hålla kontakten med oss och komma till oss när vi bestämde det helt enkelt. Nu kan vi sätta olika typer av föreskrifter.

(Informant 11)

Har de [Trefaspersonerna] fått en villkorlig frigivning och övervakning och frivården står för övervakningsdelen, då har vi i lite högre utsträckning kunnat kartlägga dem och kanske fått till insatser där de har fått gå tillbaka till anstalt. [...] I samverkan med Polisen har de [Trefaspersonerna] kanske observerats på ett område där de inte får vara under övervakningen. [...] Den typen av föreskrifter, skulle jag säga, har vi ökat med flera hundra procent sedan vi gick in i Trefas.

(Informant 16)

Målgrupp

Inom lägesbilden kategoriserar (graderar) Polisen aktuella Trefas-individer i tre grupper beroende på hur akut läget är. Röd betyder hög risk att döda eller dö, gul betyder att personen tillfälligt är borta från riskmiljön och grön att personen är borta från denna miljö under längre tid. Informanterna uttryckte olika uppfattningar om hur lätt eller svårt det är

att bedöma vilka personer som ska vara med på lägesbilden och vilken kategori de ska tillhöra, en del fann det mer oproblematiskt, andra upplevde viss osäkerhet.

Själva färgsättningen tycker jag inte är så svår. Den är ganska tydlig. När vi lyfter in en ny på listan, då är den i regel röd. Och röd är att den är ute i miljön och kan tänkas döda eller dödas i närtid. [...] Det svåra, tycker jag, är att veta ifall personen ska vara på listan eller inte vara på listan.

(Informant 14)

Det är inte så lätt att göra de här bedömningarna. Och det är en skörhet, framför allt tänker jag när man implementerar det här på fler ställen. Betyder det verkligen samma sak att vara röd på Trefas lägesbild på Järva och att vara det i Globen?

(Informant 5)

Att likrikta bedömningen av potentiella och reella Trefas-individer kan, vilket framgår av ovan citat, vara särskilt viktigt när samverkan med geografiska och administrativa områden utanför Järva sker, liksom när Trefas nu börjat spridas till andra delar av Stockholm. En av informanterna lämnade ett förslag till formande av ett kollegialt nätverk med erfarenhetsutbyte för att likrikta bedömningarna av Trefaspersoner.

Vi har hört lite från [stadsdel X] som har dragit i gång nu, att man har svårt att hitta hur socialtjänst och polis ska jobba tillsammans och hur man ska hitta de här personerna så att det kommer upp rätt personer på Trefas. [...] Så jag tror att det skulle nog vara vettigt att man hade någon slags Trefasnätverk, [...] så att vi kunde dela med oss av det vi tänker.

(Informant 1)

Enligt informanterna är många Trefas-personer svåra att motivera till att ändra livsstil. På kort sikt kan det handla om deras osäkerhet kring det stöd som erbjuds från samhället och på längre sikt kan det handla om svårigheter att se hur ett vanligt liv skulle kunna se ut.

Det är en ganska svår målgrupp att motivera. De kan inget annat oftast, och vågar kanske inte heller lita på att de kan få det skydd som ändå krävs för att hoppa av ett kriminellt nätverk i en dödlig konflikt.

(Informant 2)

I en ambition att stoppa nyrekryteringen till nätverkskriminalitet och nå personer innan de riskerar att dras in i kriminella nätverk uttryckte flera informanter en önskan att jobba mer riktat mot barn.

Både jag och [kollega X] är ganska överens om att man skulle kunna vara tio som jobbar med det här. Det finns hur mycket som helst att göra. Och man kan jobba mot nyrekryteringen inom ramen för Trefas, och det finns egentligen inget stopp på det arbetet.

(Informant 14)

Kommer du till Trefas, då är det jättesvårt att motivera dig till ett annat liv. [...] Om du frågar barn i Järva vad de vill bli så pratar de om att de ska bli Shottaz eller Dödspatrullen. Redan där behöver vi jobba och erbjuda alternativ. [...] Vi behöver ha tät samverkan med skola, med föräldrar, med fritidsgårdar. Det här som alla tycker är uttjatat, men det tycker inte jag.

(Informant 2)

Närstående

Enligt informanterna är föräldrarna viktiga och ofta engagerade aktörer för framgång i arbetet mot våldet och i Trefas-arbetet, speciellt när det gäller dem som är under 18 år och i synnerhet mödrarna. Men även för personer i åldern 18-20 år är föräldrarna en viktig resurs, liksom för att förhindra att syskon dras in i kriminalitet.

De är jätteinvolverade föräldrar. Dels när det gäller [personer] under 18 år, då de per automatik är involverade eftersom de är vårdnadshavare. Men också mellan 18 och 20. Då föredrar vi att ungdomarna involverar sina föräldrar så att vi kan få prata fritt med dem [föräldrarna]. Och att de [Trefas-individerna] bryter sekretessen. Det är nog sällan som föräldrarna inte är involverade.

(Informant 9)

Vi hade väldigt mycket jobb här [i Järva] med föräldrar, främst mammor. Och vi sa att när det sker en skjutning, då ska vi gå in med Trefasglasögon kopplat till ett ärende. Vi ska se på syskon, vi ska se på involverade individer. Alla ska involveras i riskanalysen kopplat till individer.

(Informant 20)

Det finns dock stora utmaningar för många föräldrar i det dagliga livet och informanterna beskrev hemsituationer med många barn och ibland psykisk ohälsa i familjen.

Det är stora familjer, det är många barn. Många lever med psykisk ohälsa. Alltså det är mycket som inte funkar även hos de vuxna. Och då blir det svårt.

(Informant 1)

Det finns dock även föräldrar som inte vill ta emot hjälp från samhället, vilket försvårar arbetet med yngre Trefas-personer.

Det måste man se som en riskfaktor i sig, att föräldrarna inte vill ta emot det samhället har att erbjuda. [...]. Det är inte så att alla föräldrar har full förmåga, för då skulle vi inte stå i det läget vi gör. [...] Om en förälder kliver in och säger "Nej, jag vill inte ha insatser", då måste vi kanske gå in med ett hårdare verktyg, tyvärr.

(Informant 6)

För att skapa förtroende för myndigheterna bland föräldrarna i Järva har Polisen och socialtjänsten i samverkan, sedan 2021, arrangerat informationsträffar där myndighetspersonal informerat om vad de kan göra för de unga och hur arbetet för att stödja dem bedrivs. Som resultat av arbetet med föräldrarna har en dialogtelefon inrättats. Genom att ringa till aktuellt nummer kan föräldrar tipsa om vad deras barn gör och även få råd och stöd.

Vi behöver förklara att polisen och socialtjänsten faktiskt har ett stödande uppdrag också. Inte bara att vi tar deras barn ifrån dem, som oftast är föreställningen, utan vi kan jobba aktivt med föräldrar i förebyggande syfte. [...] Och nu bara för ett par veckor sen, som en effekt av de [informations] mötena och Trefasarbetet, så har vi skapat en dialogtelefon. [...] Bara den här månaden vi har hållit på, eller den här perioden vi har hållit på, så har vi fått tips från föräldrar. Allt ifrån att de är oroliga för sina barn, till att barnen förvarar narkotika eller vapen i deras familjelägenhet. Och då åker vi dit och sen hanterar vi det, och sen blir det ett bra ärende i slutändan. Så att relationen föräldrar, polis, har förstärkts genom Trefasarbetet i allra högsta grad.

(Informant 20)

Några ytterligare tankar om hur föräldrar skulle kunna stödjas framkom också.

De [föräldrarna] skulle behöva få stöd i föräldraskapet. Få stöd i att kanske lämna Järva ett tag om det behövs. [...] Jag tänker det här med psykisk ohälsa hos barn och att stärka närvården, eller familjecentraler, där man kan jobba med föräldrautbildningar.

(Informant 2)

Organisation

Informanterna uttryckte en rad, mestadels positiva, synpunkter på organisationen av Trefas rörande mandat, resurser och samverkan. Vikten av att ha stöd på chefsnivå lyftes också fram.

Att säkerställa att det finns mandat och resurser så att det finns korta beslutsvägar och aktivt hållande från våra höga chefer [inom xx] i det här tror jag är en jätteframgångsfaktor. Och även på den ännu mer övergripande nivån, att det finns en övergripande styrgrupp med våra högsta chefer inom det här som också behöver säkerställa att det finns en prioritet och en fart i arbetet.

(Informant 13)

Jag tycker att det var en tydlig kommunal styrning. Det är inte att underskatta att styrsignalerna var tydliga, att det här var väldigt angeläget att vi skulle prioritera det här.

(Informant 4)

En viss oro kring att poliser som arbetar brottsförebyggande och kontaktskapande bland boende inte får tillräcklig tid till detta utan blir tagna i anspråk för konkurrerande arbetsuppgifter uttrycktes dock av några informanter. En av dem som var involverad i Trefas före 2021 uttryckte följande:

Det är helt avhängigt vad den synliga polisen gör. I Järva när vi byggde det här, då byggde vi det på den här områdespolisfunktionen. [...] Och jag upplever att när man då har tappat områdespoliserna av olika anledningar, så har man tappat den lokala förankringen i området.

(Informant 8)

Omsättningen av poliser som arbetar i Järvaområdet har också varit hög.

Vi har haft tre generationer som gått igenom uppdraget och nu slutar de två avhopparsamordnarna [poliser] som vi haft.

(Informant 17)

Informanternas syn på resurser varierade och en del ansåg att de för närvarande är tillräckliga, exempelvis vad gäller polisresurser i Järva, medan andra såg ett behov av mer personalresurser. Flera uttryckte vikten av att Trefas fortsatt prioriteras.

Jag kan ju prata för polisen och där ser det väl okej ut [med resurser]. Är man två [poliser som jobbar med Trefas på heltid] kan man göra mycket positiva saker.

(Informant 18)

Jag tänker att det här [Trefas] är fortfarande något man behöver bevaka och man behöver bevaka vad det innebär i praktiken, att man behöver resursstärka vissa delar av socialtjänst, polis och kriminalvård för att hjälpa till.

(Informant 12)

Det är en allvarlig situation fortfarande, trots att jag vet att det bedrivs jättebra arbete. Sen är det bara viktigt att det här fortsätter att prioriteras, så att funktionerna som jobbar med de här frågorna får vara fredade.

(Informant 15)

Representanter för Kriminalvården lyfte som ett positivt exempel fram resursförstärkning i form av en egen underrättelsehandläggare som relativt nyligen engagerats.

Ett jättejättestort lyft för oss internt, det är att vi har vår [Kriminalvårdens] egen underrättelsehandläggare. Det är också ganska nytt. Det hade inte vi tidigare, så att då visste vi ännu mindre, så att säga. Men det är ett otroligt lyft för frivården att ha en egen underrättelsehandläggare.

(Informant 11)

Angående samverkan uttryckte informanterna att den etablerade strukturen för att mötas regelbundet och dela information om kriminella personer och även om varandras uppdrag och mandat är mycket bra. Fördelen är att samverkan inte bara är beroende av enskilda

medarbetares ambitioner utan att strukturen är påbjuden uppifrån.

Det vi har fått med Trefas är en mycket tydligare struktur för att samverkan ska ske, att det förväntas att vi ska jobba med de här frågorna. Så det bygger inte på vårt eget engagemang och det tycker jag är väldigt positivt.

(Informant 5)

Rent organisatoriskt från vårt [Kriminalvårdens] håll så är det ju superbra att få en lägesbild och sen kunna samverka [...]. Jag tycker att det är ett väldigt bra samarbete och ett väldigt bra forum för att jobba emot det dödliga våldet.

(Informant 19)

Innan Trefas startade fanns så kallad individsamverkan mellan socialtjänsten och polisen i Järva, vilket enligt informanterna var väldigt värdefullt när man startade Trefas.

Grunden i arbetet i Trefas, ska jag säga, är en individsamverkan. [...] I Järva så har man under ganska många års tid bedrivit SIG i olika former, med sociala insatsgrupper för unga vuxna. Man hade ett etablerat samarbete med lokalpolisområdet.

(Informant 4)

Arbetet inom Trefas bygger således på de strukturer som fanns vid starten men har även utvecklats över tid. En av informanterna talar om Trefas 2.0 för att beskriva utvecklingen från 2021 och framåt som hen menar innebar ett omtag i arbetet. I början var det, enligt informanterna, en utmaning att hitta former för samverkan och att hitta möjligheter att inom sekretessbestämmelsernas ram kunna informera varandra. Efter hand har kommunikation i bilaterala konstellationer också utvecklats.

Initialt var det att bygga former för samverkan mellan polis, kriminalvård och socialtjänst och att stretcha utifrån lagstiftning och sekretess hur vi kan dela information och vilken information vi behöver dela. [...] I dag så handlar det mer om att få en lägesbild där vi [socialtjänsten] inhämtar information. Sedan träffar ju vi våra egna lokala samverkanspartners i Järva regelbundet i vardagen. Så utöver Trefas så träffar vi ju vi även polisen själva internt varannan vecka, där vi jobbar med individer som bland annat förekommit i lägesbilden, men även de som inte förekommer på Trefaslägesbilden.

(Informant 12)

Inom Polisen såg man i Trefasarbetet ett behov av att ta ett helhetsgrepp kring målgruppen, dvs. att integrera arbetet mot unga respektive vuxna, vilket också varit styrande för hur den operativa gruppen formats.

Det började väl hos polisen eftersom vi såg direkt att vi jobbar i stuprör, ungdom 18–21 och sen vuxen. Så där behövde vi få ihop och behövde få vidga dialogen. Och socialtjänsten blev formad eller är formad i ungefär samma indelning, så att vi har jobbat med att sudda ut de gränserna. Och framför allt att vi suddar ut dem kopplat till att de som har uppdraget, till exempel ungdomspoliser, de är med på mötena där vi pratar äldre. Och likaså de som jobbar med vuxna, vuxenärenden, de är med på ungdomsperspektivet.

(Informant 20)

Flera informanter uttryckte dock ett behov av att i dagsläget se över mötesstrukturen och vilka som samlas vid varje tillfälle i den operativa gruppen, eftersom olika sekretessregler mellan myndigheter och stadsdelar ibland försvårat informationsdelning i befintliga forum. Arbetet med unga respektive vuxna skiljer sig åt enligt företrädare för socialtjänsten, eftersom arbetet med vuxna i högre grad bygger på frivillighet jämfört med arbetet med minderåriga. En uppdelning mellan de som hanterar ungdomar respektive vuxna föreslogs därför.

Jag skulle önska att man delade upp Trefas och att man har ett ungdomsblock och ett vuxenblock. [...] När man träffas på samverkansmöten blir en sekretess bara där i rummet, med de olika myndigheterna. Där jag tänker att vuxenblocken, som arbetar på ett annat sätt, som inte jobbar med tvång utan frivillighet, och där man pratar mer "hur ska vi nå dem tillsammans", och där de får hitta egna arbetssätt, möts själva. Och där vi på ungdomsblocket då har en egen Trefas, där vi också kan prata om "Vad gör vi? Hur gör vi det här tillsammans?" Det blir lättare att jobba individuellt med varje klient om man delar upp det. [...] Och heller inte blanda stadsdelar, utan det ska vara en stadsdel för sig.

(Informant 9)

Att lära känna varandra som personer och skapa förtroende framhölls vidare som centralt för samverkan och informationsdelning. Detta har underlättats genom exempelvis samlokalisering av polis och socialtjänst som skedde en tid efter att Trefas startat.

Jo, men jag skulle beskriva det så att vi hade ju socialtjänst i huset, därmed hade vi den fysiska fördelen där vi lärde känna varandra som människor, det är så viktigt i samverkan just, att få det perspektivet också. Förtroende för varandra och skapa relationer. Och det gjorde att vi hade en daglig kommunikation med socialtjänsten om individer som allt från att de bara var misstänkta för brott till att de inte alls var misstänkta för brott men var i riskzonen för att skjutas/skjutas och låg på Trefas-listan.

(Informant 6)

Personal

Även om många informanter betonade vikten av stödjande ledning och struktur för samverkan så framhölls personliga egenskaper och motivation bland enskilda tjänstemän, både dem som träffar Trefas-personerna och andra som arbetar i Trefas-organisationen, som väldigt viktiga, det vill säga att ha rätt person på rätt plats.

Det krävs några eldsjälar och några modiga personer inom respektive myndighet som vågar pröva och vågar jobba med sekretessbrytande regler.

(Informant 6)

Utöver vilja och mod att jobba med sekretessbrytande regler lyftes kreativitet fram som en bra förutsättning för att arbeta effektivt med Trefas.

Min bild av det här arbetet är just att man behöver vara kreativ, dynamisk, och som vi sen då landade i inom Trefas också, att vi ska vara i ... vi ska aldrig gå över gränsen för vad som är lagligt att göra, men vi behöver vara och titta på "får vi göra så här? Kan vi göra ... kan vi bete oss ... kan vi berätta de här sakerna för andra? Ja, det kan vi göra, nej, det kan vi inte göra, nej, då ska vi inte göra det".

(Informant 5)

Vikten av personliga egenskaper, så som mod och engagemang, som personalen har från början eller förvärvar under arbetet gör att personalomsättning kan vara problematiskt, trots en etablerad struktur för Trefassamarbetet, vilket lyftes fram på följande sätt av en av informanterna:

Personalomsättning är en sådan ganska tydlig riskfaktor, att det kommer in personer som inte förstår hur man ska nyttja varandra. [...] Kommer det in personer som till exempel inte förstår vilka sekretessbrytande omständigheter som de kan använda sig av, då finns det risk att det här kreativa samtalet tappar, och det tappar då den här styrfarten som jag lite grann trevar efter. Så det tror jag är jätteviktigt, att man har

personer på plats som är bekanta och bekväma i att jobba så här nära lagstiftning, för man blir väldigt nära sekretessen kan man säga.

(Informant 3)

Tilltron till Trefas som samverkansmodell för att minska skjutningar och dödligt våld varierar något mellan informanterna. En stark övertygelse i detta avseende uttrycktes av en av informanterna så här:

Det [att Trefas förhindrar skjutningar och dödligt våld] är jag övertygad om. Genom den här samverkan och kartläggningen så tror jag definitivt att vi har förhindrat någon eller ett par skjutningar. Eller att någon har dött. Det tror jag verkligen.

(Informant 1)

En helt motsatt uppfattning rapporterades av en annan informant som menade att anledningen till att skjutningarna gått ner är att centrala kriminella individer sitter i fängelse.

Det vet vi väl att det inte funkar. [...] Jag vet att man gärna vill få det här att låta som att det här är Trefas förtjänst att det inte är några skjutningar i Järva. Men det är inte Trefas förtjänst, det är lagföringen av de individer som har fått långa fängelsestraff. [...] Halva Dödspatrullen sitter lagförda.

(Informant 2)

En mer resonerande ansats angående effekter på våldet uttrycktes av ytterligare en annan informant på följande sätt:

Jag ser väl att om vi tittar på Järva så är det alltid svårt att veta vad som är hönan och vad som är ägget, så klart. Men där har skjutningarna gått ner. Och de som jobbar där ute upplever i alla fall att det här har en effekt. Jag tror att vi når fler personer.

(Informant 13)

En av informanterna hänvisade till metodologiska utmaningar med att följa effekterna av Trefas och menade att antalet skjutningar är en tveksam indikator på utvecklingen eftersom slumpmässiga variationer kan försvåra möjligheten att dra slutsatser.

Problemet är att det är ganska ovanligt att det skjuts. Det betyder att det är stor risk att man fångar upp en tillfällig fluktuation mer än en faktisk förändring.

(Informant 3)

Informationsdelning och sekretess

Som framgått ovan är informationsdelning själva kärnan i Trefas. Eftersom socialtjänst, polis och kriminalvård har att förhålla sig till sekretessbestämmelser på olika sätt har lösningen varit att tillsammans med jurister utveckla ett arbetssätt som utnyttjar de möjligheter som ändå finns inom ramen för lagstiftningen, framför allt sekretessbrytande regler. Flera informanter uttryckte betydelsen av juridisk hjälp för att känna trygghet i processen.

Det [informationsdelning] har varit en jätteviktig utvecklingsdel och då har man haft jurister i projektet. [...] Den vägledande rollen har varit avgörande för att man ska kunna känna trygghet. Och då menar jag då i synnerhet för polisen och socialtjänsten, men även kriminalvården. Och det där tror jag är jätteviktigt.

(Informant 3)

En del informanter menade att sekretessbestämmelserna ger det utrymme som behövs för att kunna samverka på ett bra sätt medan andra förespråkade borttagande av kravet på samtycke från vuxna personer eller föräldrar till minderåriga för att kunna utbyta information.

Jag tycker fortfarande den här samtyckesdelen ... den måste revideras. Det måste göras om för att vi ska lyckas tillsammans. [...] Att vi ens behöver inhämta samtycke kopplat till en kille som ska skjuta ihjäl någon annan som är 16 år. Det är ett sån't hinder, så att jag kan i mina mörka stunder bli otroligt frustrerad över att vi fortfarande har det.

(Informant 4)

Ett bekymmer som uppenbarar sig när Trefas spridits vidare till andra stadsdelar är att målgruppen rör sig över gränserna och att det kan vara svårt för polisen att veta om "rätt" socialtjänst uppmärksammar de Trefasindivider som noteras på lägesbilden i Järva, om de inte är skrivna där. Dessutom finns svårigheter att dela information mellan olika stadsdelsförvaltningar.

Vi [Polisen] är låsta på de [Trefaspersoner] som påverkar vår lokala problembild. [...] Vi har nu upptäckt att det är vanligt förekommande att individer som är skrivna här förekommer på Vällingbys Trefaslista och undrar om socialtjänsten [i Vällingby] då kommer till oss [Polisen i Järva]. [...] Och vi har hittills inget smidigt sätt att dela information LPO [lokalpolisområde]-mässigt, mer än att ringa.

(Informant 14)

Vi kan ha ungdomar och andra upp till 20 år som är med i andra Trefas-lägesbilder. Våra folkbokförda som rör sig till exempel i Skärholmen och kommer upp i deras Trefas...det informationsutbytet behöver definitivt utvecklas, så att socialtjänsten här [i Järva] får kännedom om det.

(Informant 9)

SAMMANFATTANDE DISKUSSION

Syftet med studien var att beskriva samverkansmodellen Trefas i Järva och genomföra en processutvärdering. Aktuella frågeställningar var:

- Vilka typer av insatser genomförs inom ramen för Trefas?
- Hur många individer har varit föremål för insatser inom ramen för Trefas och hur har de valts ut?
- Hur ser representanter för polis, kommun/socialtjänst och kriminalvård i Järva, Spånga-Tensta samt Rinkeby-Kista på Trefas som metod för att minska skjutningar och dödligt våld?
- Vilka hinder och framgångsfaktorer ser representanter för polis, kommun/socialtjänst och kriminalvård i Järva, Spånga-Tensta samt Rinkeby-Kista i arbetet med Trefas?

Insatser inom Trefas

Insatserna inom Trefas är desamma som de involverade myndigheterna använder i reguljär verksamhet. Både repressiva och stödjande åtgärder används beroende på den aktuella individens motivation, uppträdande, situation och praktisk genomförbarhet. Inom Trefas kan respektive myndighetsåtgärder användas mer effektivt genom samverkan kring Trefas-individerna så att åtgärderna vidtas snabbt och i samklang för att påverka individerna i positiv riktning.

Antal individer och grund för inkludering och åtgärd

151 personer har varit aktuella på Trefas lägesbild under perioden 1 oktober 2019 till 11 juni 2023. Personerna har valts ut av Polisen baserat på en tydlig koppling till kriminella nätverk med risk för att döda eller dödas i närtid. Ungefär hälften av dem har varit inskrivna i socialtjänsten i Spånga-Tensta eller Rinkeby-Kista och fått del av olika typer av insatser, inklusive avhopparsinsatser för 27 personer, varav 22 flyttat till annan ort genom avhopparsplacering. I och med att individer som är aktuella på polisens lägesbild i Järva inte alltid är bosatta i området, blir de ur ett socialtjänstperspektiv en fråga för andra socialtjänstnämnder än de som verkar i Järva. Under 1 oktober 2019 till 31 december 2022 har kriminalvården arbetat med 36 Trefas-individer med olika typer av insatser.

Syn på Trefas som metod för att minska skjutningar och dödligt våld

Synen på Trefas som metod för att minska skjutningar och dödligt våld varierar något i den grupp av myndighetsrepresentanter som intervjuades. Uppfattningen att skjutningarna i Järva har minskat delas av flera informanter men betoningen på Trefasimplementeringen som en förklaring till detta varierar något. Flera informanter ser en tydlig koppling mellan minskade skjutningar och Trefas-arbetet och hänvisar bland annat till kartläggning och samverkan, dvs. att uppmärksamma röda individer och genom samverkan kunna "få bort dem" från området för att kunna avvärja dödligt våld. En av informanterna som var verksam i en tidigare fas av Trefas var mer skeptisk till att minskade skjutningar berodde på Trefas och hänvisa de stället till att en rad centrala individer satts i fängelse, vilket hen menade kunnat uppnås även utan Trefas. Som framgår av polisens uppgifter har också 98 Trefas-individer kunnat avföras från lägesbilden under 2019-2023 av olika skäl. Nya individer har också tillkommit. Att kriminella individer försvinner från Järva eller skjutningarna minskar där kan dock ha flera orsaker. Viktigt är också att beakta att Trefas-individer som försvinner från Järva kan uppträda i andra områden som offer eller förövare i samband med skjutningar och dödligt våld. I stort sett alla informanter betonar dock de positiva effekterna på arbets- och samverkansprocesserna kring de kriminella individerna och uttrycker en stark motivation till att fortsätta samverkan samt för att utveckla och sprida Trefas till ytterligare områden. Informanterna är överens om att nätverksstrukturen i Järva kräver ett mer traditionellt individfokus än exempelvis GVI, som fokuserar på kriminella grupperingar. GVI kan däremot, enligt informanterna, ha fördelar i andra områden med andra förutsättningar och modellerna kan därför komplettera varandra i arbetet med att eliminera skjutningar och dödligt våld i olika delar av region Stockholm och landet i övrigt.

Hinder och framgångsfaktorer

En rad hinder och framgångsfaktorer i Trefas-arbetet framkom i intervjuerna med nyckelpersonerna. Dessa kan delas upp på faktorer relaterade till de åtgärder som finns att välja mellan, dvs. "verktygslådan", målgruppen, närstående till Trefas-individerna, organisationen, personalen samt informationsdelning och sekretess. Förslag på en rad utvecklingsmöjligheter inom Trefas framkom också i intervjuerna.

"Verktygslåda"

Som ovan nämnts använder myndigheterna befintliga insatser och åtgärder för Trefas-individer men har tack vare Trefas-samverkan möjlighet att agera i gemensam sak och därmed skapa synergieffekter kring dem som ingår i lägesbilden. Genom mer detaljerad och omfattande dokumentation som delas, exempelvis i orosanmälningar, kan socialtjänsten lättare agera och genom informationsdelning kan de tre myndigheterna få en bättre bild av varje klient och i samråd välja åtgärder och tidpunkt för dessa som kan skapa en positiv utveckling. Ett hinder som lyftes fram gällande de verktyg som finns att tillgå är externa

aktörers bristande möjligheter att under kort tid ta sig an Trefas-individer. Detta kan exempelvis gälla personer som bedömts behöva omlokalisering till annan kommun, bedömning eller behandling inom psykiatri, vistelse på SiS-hem, etc. En ökad kommunsamverkan gällande personer som behöver omlokaliseras föreslogs av en av informanterna som en möjlighet att förbättra situationen. När det gäller psykiatri och annan hälso- och sjukvård eller behandlingsverksamhet är det förstås av stor vikt att dessa resurssätts så att individer som är motiverade att ändra livsstil inte behöver vänta på det stöd som behövs för att kunna börja leva ett liv utanför de kriminella nätverken.

Målgrupp

En viss oklarhet kring vilka individer som Polisen ska inkludera i lägesbilden verkar fortfarande finnas inom Trefasarbetet, vilket på senare tid uppenbarats när Trefas spridits utanför Järvaområdet. De kriminella individerna rör sig över administrativa kommunala- och LPO-gränser och om socialtjänstpersonal och poliser inom de olika områdena har varierande uppfattningar om vem som är en Trefasperson så är det problematiskt utifrån ett kommunikationsperspektiv och därmed även när det gäller att kunna agera och ge adekvat stöd till personer som riskerar att dö eller dödas. Att ha ett kollegialt nätverk där man utbyter erfarenheter mellan stadsdelar och LPO:er är en möjlig lösning på detta som föreslogs av en av informanterna. Ett annat hinder för att nå framgång i Trefasarbetet och kunna minska skjutningar och dödligt våld är den nyrekrytering av unga som pågår. Att kunna arbeta förebyggande mot barn i samverkan med andra aktörer, så som i skolan, där professionella möter barn i sitt yrke, lyftes fram som viktigt av informanterna. Från ett förebyggande perspektiv framstår detta som avgörande för att skjutningar och dödligt våld ska minska eller upphöra på längre sikt.

Närstående

Trefas-individernas familjer, speciellt föräldrar, lyfts fram som viktiga för att förmå dem som deltar i kriminella aktiviteter att avstå från våld och att förhindra att yngre syskon dras in i nätverkskriminalitet. Informanterna lyfte fram ett starkt engagemang bland föräldrar i Järva, men även exempel på föräldrar som är ovilliga att ta emot hjälp från samhället. Att skapa förtroende för myndigheterna och att erbjuda stödjande insatser för föräldrar, exempelvis via familjecentraler och av andra aktörer som möter föräldrar, framstår som centralt för en långsiktig framgång i Trefas-arbetet.

Organisation

Informanterna uttryckte relativt samstämmigt att de upplevde stöd i sina organisationer för att arbeta med Trefas och att arbetet är prioriterat. Organisationen av Trefas i tre nivåer och med den frekvens av möten som föreligger i respektive styrgrupp eller den operativa gruppen förefaller också fungera väl. Några informanter uttryckte dock ett behov av att dela upp de operativa mötena i en ungdomsdel och en vuxendel och också ha skilda möten för olika stadsdelar. Detta på grund av dels sekretessregler som försvårar informationsutbyte mellan myndigheterna och stadsdelarna, dels på grund av att åtgärder för minderåriga respektive vuxna skiljer sig ganska mycket åt och har olika utgångspunkter, exempelvis när

det gäller i vilken mån insatser tas emot frivilligt (vuxna) eller kan ges utan samtycke från den som berörs (minderåriga). Från och med 1 juli 2023 är stadsdelarna dock sammanslagna till en, vilket avhjälp delar av problemet. Flera informanter betonar också fördelen med den numera etablerade mötesstrukturen och menar att de utifrån mötenas informationsdelning i den operativa gruppen tar ytterligare kontakter med varandra kring olika Trefas-individens situation, för att i samverkan skapa förutsättningar för en positiv utveckling. En förhistoria av samverkan (individuvsamverkan) mellan socialtjänst och polis i Järva har underlättat samverkan inom Trefas, liksom senare samlokalisering av socialtjänstens och polisens verksamheter i en gemensam byggnad. Att ha tillräckligt med resurser lyfts fram som viktigt för arbetet och intrycket är att representanterna för organisationerna i dagsläget är relativt tillfreds med de personalresurser som finns, även om några ser behov av personalförstärkning. Flera informanter betonar att det är viktigt att bevaka att Trefas-arbetet prioriteras framgent. Inom Trefassamverkan har man också sett ett behov av att dela information mellan myndigheter och därmed även ett behov av att utveckla sekretessbrytande bestämmelser, vilket diskuteras mer nedan. Genom juridiskt stöd har respektive organisation fått hjälp i sin tolkning av vad som kan delas med de andra myndigheterna och en större trygghet kring vad som gäller har skapats vid de operativa mötena.

Personal

Personalen som arbetar direkt mot Trefas-individerna framstår som mycket engagerade och informanterna lyfter samstämmigt fram att kreativitet, mod och engagemang har varit viktigt för att Trefas ska fungera. Samtidigt uttrycktes en oro för hur dessa egenskaper eller synsätt ska kunna överföras till ny personal och just personalomsättning ses som ett visst hinder för en välfungerande samverkan. De allra flesta informanterna hyser tilltro till Trefas som och att modellen genererar positiva effekter både för Trefas-individerna och de som arbetar i organisationerna. Detta kan framstå som naturligt eftersom urvalet av intervjupersoner baserades på egen erfarenhet av att ha arbetat med modellen, men är en indikation på att Trefas fungerar och ger önskade resultat.

Informationsdelning och sekretess

En central framgångsfaktor i Trefas-arbetet, som ovan berörts, är det juridiska stöd som personalen fått kring arbetet med sekretessbrytande bestämmelser och vilken information som får delas mellan myndigheterna. Trots att detta lett till väsentliga framsteg i arbetet kring Trefas-individerna kvarstår vissa hinder. Kravet på samtycke från Trefas-individerna för att dela information mellan myndigheter, eller samtycke från föräldrarna i de fall där minderåriga är aktuella, uppfattas av en del informanter som problematisk och därför önskar de att denna regel tas bort. I en BRÅ-rapport från 2021 redovisas ett regeringsuppdrag om förutsättningar för informationsdelning mellan olika aktörer inom ramen för brottsförebyggande samverkan. (BRÅ 2021). Fokus i rapporten ligger främst på möjligheterna att dela information mellan polis och kommuner i deras arbete med att förebygga brott hos barn och unga. Rapporten bekräftar att många aktörer upplever att sekretessen genomgående utgör ett hinder för informationsdelning i det

brottsförebyggande arbetet och att det behövs nationella riktlinjer kring detta. Frågan har även berörts inom ramen för utredningen *Framtidens socialtjänst* som mynnade ut i slutbetänkandet SOU 2020:47 Hållbar socialtjänst – En ny socialtjänstlag (Statens offentliga utredningar)(Socialdepartementet).

SLUTSATS OCH UTVECKLINGSMÖJLIGHETER

Baserat på myndighetsrepresentanters upplevelser framstår Trefas som en genomförbar modell för att förhindra skjutningar och dödligt våld. Trefas är accepterad och implementerad i tre centrala organisationer vars representanter uttrycker tilltro till arbetssättet och att den etablerade samverkan kan ha förhindrat en del av det dödliga våldet i Järva. Trefas har dessutom utvecklats över tid och har potential att ytterligare anpassas för att bli mer effektiv. Utvärdering av Trefas effekter på skjutningar och dödligt våld kommer att ske inom ramen för en separat studie.

REFERENSER

- Braga, A. A., D. Weisburd and B. Turchan (2018). "Focused Deterrence Strategies and Crime Control." Criminology & Public Policy 17(1): 205-250.
- Braga, A. A., D. Weisburd and B. Turchan (2019). "Focused deterrence strategies effects on crime: A systematic review." Campbell Systematic Reviews 15(3): e1051.
- Braga, A. A. and D. L. Weisburd (2011). "The Effects of Focused Deterrence Strategies on Crime: A Systematic Review and Meta-Analysis of the Empirical Evidence." Journal of Research in Crime and Delinquency 49(3): 323-358.
- BRÅ (2019). Skjutningar i kriminella miljöer (Shootings in criminal settings) (In Swedish). Stockholm, Brottsförebyggande rådet. 2019:3
- BRÅ (2021). Informationsdelning mellan socialtjänst och polis, i brottsförebyggande arbete med barn och unga. Stockholm.
- CAN (2019). Drogutvecklingen i Sverige 2019. Stockholm, Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning.
- Davies, T., L. Grossmith and P. Dawson (2016). Group Violence. Intervention London: An Evaluation of the Shield Pilot. London, MOPAC Evidence and Insight.
- Gerell, M., P.-O. Hallin, I. K. Nilval and S. Westerdahl (2020). Att vända utvecklingen – från utsatta områden till trygghet och delaktighet (Reversing the trend - from vulnerable areas to safety and participation) (In Swedish). Malmö, MAPUS.
- Hsieh, H. F. and S. E. Shannon (2005). "Three approaches to qualitative content analysis." Qualitative Health Research 15(9): 1277-1288.
- Ivert, A.-K. and C. Mellgren (2021). Effekttvärdering av Sluta skjut: En strategi för att minska det grova våldet. FoU-rapport, Malmö universitet.
- Ivert, A.-K. and C. Mellgren (2023). Uppföljning av Sluta skjut: En strategi för att minska det grova våldet. Malmö universitet.
- Kriminalvården, P., Stockholms stad (2019). "Utvärdering av implementeringen av Krimstics i svensk kriminalvård 2014-2017."
- Palinkas, L. A., S. M. Horwitz, C. A. Green, J. P. Wisdom, N. Duan and K. Hoagwood (2015). "Purposeful sampling for qualitative data collection and analysis in mixed method implementation research." Administration and Policy in Mental Health, 42(5): 533-544.
- Socialdepartementet SOU 2020:47. Hållbar socialtjänst – En ny socialtjänstlag. Stockholm, Regeringen.
- Squires, P. (2015). "The Gun Debate: What Everyone Needs to Know. By Philip J. Cook and Kristin A. Goss (Oxford University Press, 2014, 280pp. US\$ 16.95)." British Journal of Criminology 55.
- Stockholms stad & Polisen (2021). Trefas analysrapport. Stockholm.
- Werbick, M., I. Bari, N. Paichadze and A. A. Hyder (2021). "Firearm violence: a neglected "Global Health" issue." Globalization and Health 17(1): 120.

Bilaga 1. Exempel på polisens aktiviteter gällande anonymiserade Trefas-individer (35 individer av totalt 151) och bedömning av vad dessa lett till samt aktuell hotbild och motivation 1 oktober 2019 – 11 juni 2023

Axplock ur totalt 3911 rader/poster¹, 35 unika individer (av totalt 151 individer), samtliga män, graderade enligt skalan 1=grön (bedöms inte utsätts eller utsätta annan för dödligt våld och/eller endast ha viss påverkan på konflikter i området det kommande året), 2=gul (bedöms inte utsättas eller utsätta annan för dödligt våld kommande 2-3 veckorsperiod), 3=röd (bedöms utsättas eller utsätta annan för dödligt våld kommande 2-3 veckorsperiod), se ytterligare beskrivning på sidan 11.

¹ De flesta individerna på polisens lägesbild är kvar flera veckor (medellängd 35,2 veckor, beräknad i juni 2022) och informationen uppdateras inför möten i den operativa gruppen.

Exempel på aktivitet/åtgärd för 35 individer (av totalt 151)²

Individ nr	Gradering	Aktivitet/åtgärd
1	1	Vår sol 14§ ledde till SIS
2	1	Vår sol 14§ ledde till SIS
3	2	Bra orossamtal. Socialtjänst, förälder och person eniga. Aldrig jättestor oro kring person och ytterligare något mer dämpad nu.
4	2	Sol 14§, troligt orossamtal inom kort. Skolan har rapporterat hot mot en annan elev.
5	2	Ej placerad med viss grund i att föräldrarna skickade bort person till annan ort efter skjutningen. God kontakt med handläggare X, förmedlade dämpande återkoppling senast. Har inte syns ute.
6	3	Har haft kontakt med SIG (Sociala insatsgruppen) men är inte mottaglig. Hög hotbild just nu.
7	1	Endast polisiära åtgärder (polisiära åtgärder kan vara att stoppa och kontrollera personen, kontakta hemmet, Försäkringskassan eller Kronofogden, etc.).
8	3	Misskotte placering i kommun X. Återkommande närvaro i Stockholm. Förmedlat till lots (funktion som handleder/motiverar klienter till att bryta kriminella mönster) men inga planer på konkreta insatser.
9	2	Endast polisiära åtgärder.
10	3	Endast polisiära åtgärder.
11	3	Hög hotbild. Lots jobbar motiverande. Har befunnit sig på annan ort men är nu tillbaka.
12	3	Endast polisiära åtgärder. Hög hotbild, befinner sig på annan ort.
13	1	Endast polisiära åtgärder.
14	2	Långvariga SIG åtgärder för anstalt, person och familj. Kommer förmodligen att följas under längre tid. Står inför ett vägval och är öppen med det inför lots.
15	2	Svårjobbade. Har varit aktuell för SIG länge och har ett förtroende för lots. Diskussioner om förflyttning till annan ort.

16	1	Varit aktuell för SIG länge. Har förtroende för lots och är reflekterande. Regelbundna, bra samtal med lots men svårlöst situation. Diskussioner om förflyttning till annan ort.
17	1	Kontaktförsök på häkte efter orosanmälan från polisen.
18	2	Ny och inga vidtagna åtgärder.
19	2	Inte motiverad för SIG/avhopp. Aktuell inom konflikt och är eventuellt på väg tillbaka till Järva.
20	3	Endast polisiära åtgärder.
21	1	Endast polisiära åtgärder.
22	3	Nära samverkan med socialtjänst över tid.
23	1	Polisens sol 14§, tillsammans med polisens påtryckningar ledde till SIS.
24	1	Samverkan med socialtjänst kring hotbild och tillhörighet. Betydelse för utvecklingen vad som händer med annan nära person.
25	3	Kontaktförsök från SIG efter polisens orosanmälan
26	1	Motiveringsfas från SIG. Har kontakt med förälder som deltagit i riskbedömning.
27	3	Har varit aktuell hos SIG flera gånger. Tidigare placering men avvek. Arbetar i motiveringsfas utan fysiska träffar. Hotbild.
28	2	Sporadisk kontakt med SIG. Inte tillräckligt motiverad. Kan eventuellt påverkas med påtryckning från polis.
29	2	Orossamtal/intervention. Inte tillräckligt underlag för en sol 14§ enligt Teamet. Har hållit låg profil sedan dess.
30	1	Har haft tidigare placeringar genom SIG och avhopparenheten men misskötte detta. Involverad i mord under pågående insats. Vid dom kan SIG åter bli aktuell. Avhopparenheten jobbar inte på anstalt.
31	1	Polis har kontakt med SIG. Möjlighet att jobba långsiktigt på anstalt i motiveringsfas och vid frigivning eventuellt förflyttas till polisens avhopparverksamhet.
32	3	SIS efter polisens intervention och påtryckning. Ingen uppföljning av ärendet.
33	2	Inga åtgärder vidtagna, inte tillräckligt för sol 14§ och därför heller inte någon intervention.
34	3	Långtgående samverkan med socialtjänsten kring person. Har placerats på öppet hem. Polisen skall informeras om person avviker.
35	1	Endast polisiära åtgärder.

² För att skydda personers anonymitet har flera av kommentarerna modifierats

Bilaga 2. Socialtjänstens avhopparverksamhet för Trefasindivider 1 oktober 2019 – 31 mars 2023

Insatser för personer i avhopparverksamhet

Totalt antal avhoppare som varit aktuella inom Trefas	27
Ålder	Medel 24, median 24, åldersspann 19-34 år
Insatstyp	
Avhopparplacering	22
Behandlingshem	1
Annan insats ⁸	4
Träningslägenhet	1
Ingen insats	1
Uppgift saknas	0
Arbetsmarknad	
Har BuS ⁹	5
Har arbetsmarknadsinsats	15
Varav jobbtorg	8
Varav arbetsförmedling	4
Varav praktik	3
Studier	1
Behandlingsinsats	
Har kriminalitetsprogram, varav samtliga Kriminalitet som livsstil (KSL) (erbjuds alla)	17
Har missbruksbehandling (totalt)	17
Varav 12-steg	3
Varav KBT	4
Varav annan	10
Har psykologisk behandling (t.ex. PTSD-behandling, traumabehandling, m. fl. av psykiatrins behandlingar)	7
Stödsamtal (alla erbjuds om stödsamtal nästkommande vardag)	4

⁸ T.ex. familjehem, stödboende, speciellt utformat boende med specialkompetens inom autismspektrumtillstånd, m fl. kompetenser

⁹ Samverkan kring barn i behov av särskilt stöd

Bilaga 3. Insatser¹⁰ för Trefasindivider (klient 1-36) inom Frivården Stockholm stad 1 oktober 2019 – 31 december 2022

Klient	Kommentar	Pass	Kommentar	Geografisk föreskrift	Kommentar	Kontakt-föreskrift	Program-föreskrift	Kommentar	Tillfälligt omhändertagande	Kommentar	Föreskrift beroendemottagning	Varning
1		2022-08-05	Medges	2022-03-22	Ska inte vistas i Järvaområdet		2021-08-25	Entré				
2		2020-11-26	Medges			2020-11-02	2020-09-24	Entré			2020-09-24	
3		2022-10-10	Medges									
4	Listad/kartlagd? 2018 och 2023. Myndighetsbeslut finns.											
5						2022-11-16						2022-12-21
6	Avliden	2019-09-04 2021-07-07	Medges ej Medges ej			2019-11-20	2019-07-12	Entré	2019-11-13			2020-01-15
7	Inga insatser.											
8						2020-03-27	2019-12-11	Entré				2020-07-03
9				2022-08-24	Ska inte vistas i Järvaområdet		2021-05-21	Entré	2019-03-22			
10				2022-11-08	Ska inte vistas i Järvaområdet	2020-09-11			2020-08-28			2020-12-23
11	Inga insatser. Häktades och dömdes till fängelsestraff											

¹⁰ Pass – Huruvida klienten som ber om att beställa ett pass får det godkänt eller inte, Geografisk föreskrift – Förbud att vistas inom eller utanför ett visst geografiskt område, Kontaktföreskrift – Att den frigivne ska ha kontakt med frivården och/eller sin övervakare med viss frekvens under en begränsad period, Programföreskrift – Föreskrift om att klienten ska genomgå visst behandlingsprogram, Tillfälligt omhändertagande – Övervakningsnämnden fattar beslut, personen omhändertas vid påträffande och får kallelse till övervakningsnämnden/FBS (*Kriminalvården får besluta om att tillfälligt omhänderta den som bryter mot de villkor som gäller villkorlig frigivning eller en dom på skyddstillsyn. Kriminalvårdens beslut gäller omedelbart och övervakningsnämnden ska senast dagen därpå pröva om det ska fortsätta att gälla. Lagändringen börja gälla den 1 oktober 2022*), Föreskrift beroendemottagning – Föreskrift om att klienten ska genomgå behandling på beroendemottagning, Varning – Sista steget innan ärendet kan komma att återredovisas/Förverkande av dagar. Entré är ett behandlingsprogram för individer/klienter som behöver stöd att lämna en kriminell gruppering eller organiserad brottslighet och/eller bryta ett mönster av våldsbrottslighet.

12			2022-07-20	Ska inte vistas i Järvaområdet					2022-12-23 2022-09-28
13	2019-08-29	Medges			2019-06-07			2019-05-24	2019-09-13
14	Inga insatser.								
15	Häktning innan kartlagd inom Trefas.								
16	2019-08-14 2022-02-23	Medges	2021-09-29	Ska inte vistas i Järvaområdet	2021-12-22			2021-12-10 2021-01-14	2020-01-17 2022-02-09
17	2021-09-28 2022-08-05	Medges Pass medges	2021-10-06 (1) 2022-03-22 (2)	(1) Ska inte vistas i Järvaområdet (2) Elektronisk övervakning med geografisk begränsning	2019-05-08	2021-08-25	Entré	2022-04-14	2021-11-23
18	Tillhör numera annan frivård.	2022-03-24 (1) 2022-09-15 (2)	(1) Medges ej (2) Medges		2022-01-13				2022-02-16
19	Inga insatser. Tillhör numera annan frivård.								
20					2022-06-08			2022-06-03 2022-06-07 (förlängt)	2022-10-19
21	Efterlyst, lämnat Järva.								
22	2020-07-06	Medges			2020-04-24	2021-06-01	Entré		
23	2020-11-13	Medges	2022-10-04	Ska inte vistas i Järvaområdet	2020-02-21	2020-10-16 2021-05-20	Entré Entré	2020-06-12	2020-06-17
24	Inga myndighetsbeslut (Långt straff)								
25	Ungdomsövervakning								
26	2019-11-14	Medges			2019-05-24 2022-06-08	2021-08-31	"Det behandlingsprogram frivården beslutar"	2019-05-05 2019-07-19	2021-08-31 2019-07-03
27	Tidigare avhopparsats på annan ort som dock avbrutits. Saknad.								
28	2020-09-23	Medges	2022-06-15	Ska inte vistas i Järvaområdet	2020-07-23 2022-10-19	2020-07-04	Entré		

29	2021-03-18 Medges			2020-09-17 Entré	2021-07-30 2021-08-02	(2021-08-02 förverkande av villkorligt med- given frihet)		2021-05-27
30		2022-02-23 Ska inte vistas i Järvaområdet						
31	2022-12-20 Medges		2022-12-21					
32	(Avliden)		2020-08-19		2020-08-07			
33	Inga insatser.							
34	Inga insatser.							
35		2022-04-19 Ska inte vistas i Järvaområdet	2022-03-30					2022-04-20
36	2020-04-30 Medges		2020-08-27		2020-10-07	Förverkande av villkorligt medgiven frihet		2020-09-10